

Kőríz-dűlő: őskori és középkori telepnyomot (29. sz.) határoztunk meg.

ILON GÁBOR

286. Nyírbátor, Báthori rezidencia

(Szabolcs-Szatmár-Bereg megye) Kk, Kú

A műemlék helyreállítását megelőző 2003. október 15–31. közötti régészeti feltárás az egykori magtárat (volt ebédlőpalotát) K felől övező terület rész kutatását célozta.

Két szelvényt nyitottunk. A keleti homlokzat előtt egy szabálytalan trapéz alakú szelvényt jelöltünk ki, hogy a területet az ezen az oldalán lezáró kerítés, és a magtár közötti teljes részt kutatni tudjuk. A trapéz D-i oldala egy vonalban húzódik a magtár D-i falával, a Ny-i oldal párhuzamosan fut az épület K-i homlokzatával 1,5 m távolságban, míg a K-i fal követi a kerítés vonalát. Az épület DK-i sarkánál egy megközelítőleg négyzet alakú szelvényt nyitottunk, amelynek É-i és D-i fala közelítőleg párhuzamos az 1. szelvény D-i falával. Mindkét szelvény kijelölésénél a minél nagyobb terület lefedése volt a célunk.

Mindkét szelvényt négy részre osztottuk, de az idő rövidege miatt már csak az 1/1, 1/2, 2/1 szelvényrészekben sikerült további kutatásokat folytatnunk.

Az egész területre jellemző volt a rendkívül erős bolygatottság és a rengeteg újkori és recens szemét, amely néhol még 2 m mélységben is nehezítette a bontást. A lokalizált és részben kibontott 15 régészeti objektumból 5 korábbi régészeti kutatás nyoma volt, amelyek több helyen és irányban húzódtak mindkét szelvényben (Magyar Kálmán és Tamási Judit korábbi kutatóárkai és szelvényei).

A feltárás alatt talált kerámiaanyag a kora újkor és késő középkor idejére datálható. Nagy mennyiségben került elő üveg ablakszem, és néhány középkori üveg edény darabját is megtaláltuk. A kibontott rétegekben nagy mennyiségű vastárgyat, főleg szegeket találtunk. Előkerült egy ezüstveret is, amit nagy valószínűséggel a 15. sz. második felére datálhatunk.

Különleges leletnek számít a 2. szelvény D-i falában másodlagos helyzetben talált reneszánsz faragott kő, amely valószínűleg ablak vagy ajtó tartozéka (szárkő darabja) lehetett. Az 1/1 szelvényben többek között kibontottunk egy leomlott, másodlagos helyzetben lévő falmaradványt, és egy keskeny, meglehetősen mély árkot, melyben egymástól 1–1,5 m távolságban elszene-sedett facölöpök darabjait és lenyomatát találtuk. Ebből a régészeti jelenségből előkerült kerámiaanyag a 15–16. századra datálható. Ez az árok tartalmazta a legkorábbi intakt anyagot a feltárás területén, mindazonáltal még ebben a szelvényben is további kultúrrétegek várhatók az eddig elért legmélyebb szint alatt.

Munkatársak: Stibrányi Máté, Hansel Balázs régész, Bódis Bernadett, Kovács Zsófia, Szapu Dániel technikus, valamint Varga Ákos és Varga Gusztáv.

VIRÁGOS GÁBOR

287. Nyíregyháza, Ipari park

(Szabolcs-Szatmár-Bereg megye) Á

Az Ipari park területén épülő csarnok helyének régészeti feltárását végeztük el 2003 novemberében.

A leendő csarnok helyét É–D-i tengely mentén több egykori vízfolyás (Nyírvíz) szeli át, ezek kiemelkedő partjai minden esetben lelőhelynek bizonyulnak. A korábbi években a területhez közel eső részeken kisebb csarnok építésekor Árpád-kori településnyomokat tártunk fel. A most kijelölt területen szintén ennek az egykori medernek a partja bizonyult régészetileg érintett területnek, ahol Árpád-kori kemencéket, gödröket tártunk fel.

A terület újkori bolygatottsága nagyfokú, valószínűleg egykori tanyahellyel állunk szemben.

KURUCZ KATALIN

288. Nyíregyháza, Oros, Szék-dűlő

(Szabolcs-Szatmár-Bereg megye) N

2003. november 3–13. között végeztük el a (M3-Keleti elkerülő 36. sz.) lelőhelyen az autópálya-építést megelőző feltárást.

Ennek során egy szondaárkot húztunk a nyomvonal középvonalában, amely végigfutott a kisajátított terület teljes hosszán. Két kisebb kiemelkedést és a közöttük húzódó mélyebb, vizes részt vágta át az 5–6 m széles kutatóárok. Objektumok mind a két háton voltak, az északabbin közelítőleg egy csomóban nyolc, a délin viszont csak egy! A kilenc objektum közül egy bizonyosan újkori volt, és több kisebb szintén valószínűleg újkori (beton?)cölöphelyet is azonosítottunk.

A feltárt régészeti objektumokban (gödrökben) gyér népvándorlás kori leletanyag került elő, többnyire cserpek, agyagnehezék-töredékek, kövek és állatcsont.

ALMÁSSY KATALIN – ISTVÁNOVITS ESZTER

289. Nyíregyháza, Oros, 41-es út

(Szabolcs-Szatmár-Bereg megye) B

2003. október 6-án a Jósa András Múzeum könyvtárosa Mohácsi Endre bronzkori cserepeket talált a 41-es út mellett. A vásárosnaményi utat szélesítik és az orosi első nagy letérőnél kiszedtek egy útszéli keresztet, melyet kissé távolabb fognak elhelyezni az úttól. A területen elszórtan kövek látszottak, köztük találtak a bejelentő a cserepeket.

ISTVÁNOVITS ESZTER

290. Nyíregyháza, Pazonyi út

(Szabolcs-Szatmár-Bereg megye) Ø

A nyíregyházi Pazonyi út mentén építendő üzletház helyének feltárását az indokolta, hogy a területtel közvetlenül szomszédos telken évekkorábban egy bevásárlóközpont helyén késő bronzkori és Árpád-kori telepeket tártunk fel. A két területet a 4. számú főút választja el egymástól és a jelenlegi feltárási terület az úttól dél-